

Celovec, 18. 11. 2019

Cenjeni lavreat,

Drage rojakinje in dragi rojaki,

Spoštovani visoki gostje, gospe in gospodje,

V veliko čast mi je, da vas smem danes na tem mestu kot predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije prisrčno pozdraviti in na kratko nagovoriti.

Imena so nekoliko poseben del jezikovnega korpusa posameznega jezika. Slovenski jezikoslovec, akademik Marko Snoj, jih primerja s plemiči. V slovenščini, pa tudi v mnogih drugih jezikih, ne pa v vseh, jih pišemo z veliko začetnico. To daje vtis, da jih cenimo bolj kot druge besede. Hkrati so zemljepisna imena kašipot v preteklost, posameznika pa, lahko rečemo, na intimen način povezujejo z območjem njegovega bivanja. Prav zaradi tega so ledinska in hišna imena lahko še posebej občutljiva raziskovalna tematika. Zdi se, da se v domovini slovenskega jezika tega marsikdo še ni zavedel. In običajno je tako, da je do tovrstnih vprašanj manjšinski prostor bolj prizanesljiv, čeprav, si predstavljam, ni vedno enostavno. Za nekaj, kar se v domovini včasih zdi samo po sebi umevno, se mora manjšina običajno zelo potruditi.

Današnja nagrada, ki roma v roke uglednemu avstrijskemu geografu, dr. Petru Jordanu, tudi častnemu članu Zveze geografov Slovenije, je za naš narod izjemno pomembna. Zrcali namreč skrb prof. Andreja Einspillerja, koroškega duhovnika, ki se je zavzemal za enakopravnost slovenskega jezika, za sožitje narodov na Avstrijskem Koroškem in za politične pravice manjšinskemu narodu. Prof. Jordan si to nagrado zagotovo zasluži. Pomena dvojezičnosti ne izpostavlja le na Avstrijskem Koroškem, pač pa pri svojih predavanjih širom sveta opozarja na problematiko rabe dvojezičnih krajevnih napisov tudi na Gradiščanskem, v Italiji, Sloveniji, Romuniji, na Poljskem, Češkem in drugod.

Raba večjezičnih krajevnih imen je znak svobode in za svobodo v najširšem pomenu te besede se je treba boriti, neprenehoma. Zdi se, da je današnji nagrajenec to vzel skrajno resno in sledil misli slovenskega pesnika Simona Gregorčiča, ki pravi: »Kar mora ne, ne kar veleva mu stan, kar more to mož je storiti dolžan«. Ob pravem času je podprl prizadevanje slovenske manjšine v Avstriji, da so bila slovenska ledinska imena umeščena na seznam nesnovne dediščine UNESCO-a in tako zagotovo iztrgana zobu pozabe.

Spoštovani prof. Jordan, to zaslužno priznanje me navdaja z resničnim veseljem in prosim, poleg mnogih čestitk prejmite tudi moje osebno voščilo, voščilo članic in članov vladne komisije ter sodelavk in sodelavcev Geografskega inštituta Antona Melika, Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti!

Hvala.

Dr. Matjaž Geršič